

СКОРОТЕЧА.

(*Courier.*)

Число 43.

Четвртакъ 3 Юнія 1843.

Год. II.

БИТКА КОДЪ ВАРНЕ

СМРТЬ ВЛАДИСЛАВА I. год. 1444.

одъ С. Б.

(конецъ)

Владиславъ король добые жалостный гласъ, да су нѣгови найхрабрѣи юнаци Польски изгнули, устраши се и повуче се у свой шаторъ. Докъ е овако лево крило Унгарске войске одъ Муселмана секло се, и десно е ту исту судбу искусило. Егарскій Епископъ буде између првы убиенъ, но ни самогъ Предводителя Турске чете, сирѣчь Каразии-Бега ни овомъ приликомъ смръть мимошла.

Радостна вѣсть о смрти Каразии-Беговой опечали остале Великаше Унгарске, кои су ненавидили Янка збогъ нѣговы чудны дѣла, коя е онъ своимъ юначествомъ починио. Зависть ий е морила, не могау се више уздржати, него пакленнымъ духомъ, покваренымъ и злобнымъ сердцемъ умствујући, овако е еданъ између нѣи краљу говорио: „Ваше Величество! Зашто се сканъивамо и управо пропуштамо овомъ красномъ приликомъ нашу бодрость и любовь къ отечеству нашимъ дѣломъ осведочити? Заръ мы нѣмо врстни и отважни юнаци? Заръ се само еданъ на овоме свету родио, као што е Сибинянинъ Янко, кои бы способ-

но и заслужно венаць победе на глави носио? Каква бы то за насъ велика срамота была, кадъ бы наши потомци дѣла Сибинянинъ Янка преповедали, а о нама ни спомена да не буде? Зато ваше Величество, да насъ не бы ова нестрипливость дуго мучила, насрвимо на бездушне Яничаре, садъ ѣмо лакше и мањимъ напрезанѣмъ до наше цѣли доћи; ербо е С. Янко већъ подобру часть неприятельской войске не толико своимъ мщицомъ, колико слепомъ срефомъ распудио.“ Овомъ примамливомъ злбомъ и завишћу испунѣномъ беседомъ склони се младый и невиный король, у комъ е сердце одъ радости играло, на нѣино неосновано зактеванѣ; ова беседа наново оцрни кодъ краля С. Янка тако, да е сва нѣгова преѣашня дѣла за неку маленкость сматрао, и нѣга као надвысити намеравао. Садъ се желя краля испунила; онъ читаву войску предвођаше, коя одъ Муселмана юштъ ни не дотакнута была, претећи Яничарма и у грудима освету грејући. Онъ е сву стваръ за маленкость сматрао, и итио е брже болъ самъ своимъ мщицомъ толикой варварской сили противустати; и едануть славномъ победомъ край битки задати.

Мурать гледи своимъ очима, како Християни веру свою и законъ газе, по-

диже очи на небо, и зове Бога Християнскогъ, да се у обезслављено име своє роду Християнскомъ освети и да га казни.

Владиславъ у найвећемъ жару бори се съ Яничари за кралѣвину и поданнике своє. Янко видећи да се краль у найвећу опасностъ своєвольнo баца, не слушаюћи нѣгове блага и мудре совете, брже болѣ са своимъ Власима поити кралоу у помоћъ. Кадъ приспе С. Янко, има шта и видити. Краль за єдно магновєніє ока изгуби се и нестане га, гди му у найвећемъ мложеству Яничара конь тако яко ранѣнъ буде, да се и самъ краль съ нѣга стропашта и ту убиєнъ буде у двадесетъ првой години цвєтаюћегъ свогъ живота.

Поредъ нѣга падне Стефанъ Баторій съ великомъ заставомъ Унгарске кралѣвине, Никола Периный и Хенрикъ Томашій, одабрани и верни сынови отчества свога.

Главу погублѣногъ краля варвари на коплѣ натакну; а кадъ угледаше и упознаше Унгару у нѣой главу краля свогъ, у крайну забуну и сметню дођу тако, да се нѣ знало, ко треба да заповеда, коли да слуша. Муратъ обрадує се овомъ переду; почне своє Яничаре у име Пророка іоштъ вѣма храбрити говорећи имъ: „Само сложно, оваку победу желимъ я свагда надъ моимъ неприятелѣмъ одржати, нека се опомену и нека се науче Християни, да не треба веру свою газити.

Сибинянинъ имаюћи предъ очима неизбегаету пропасть, и незнаюћи средства спасенія начне съ неколико свои остальы Влаа багати, и у бегству срећно Дунавъ пређе. — Кардиналь Цезарини буде у бегству убиєнъ, и тако се оконча кровава и шига незаборављена битка кодъ Варне са жертвомъ краля Владислава и неброєногъ Християнства, кои су ту свой ледєный гробъ нашли. — Е-

то, шта неслога и зависть учини, его слѣдства законогъ преступленія!

СУДБА ГЕОРГИЯ БРАНКОВИЧА ДЕСПОТА, И НАРОДА СРБСКОГЪ СЪ НЫМЪ У АУСТРИЮ ПРЕПАВШЕГЪ.

одъ Д. Арнота.
(продужєніє)

Пунктъ првый: Овде у затвору налази се Георгій Бранковићъ Деспотъ Србскій съ коимъ, као и съ братомъ нѣговымъ Митрополитомъ, іоштъ у Москви самъ познанство имао. Онъ жели са многъ састати се но несме. Ако и найманѣ милости кодъ Ныовогъ Величества имамъ; молимъ да бы му дозвољно было са многъ састати се, а яћу зато кодъ Ныовогъ Величества могъ Государа о томъ позалити се.“ — Второй: „Препокорно моли посланикъ Ныово Царско Величество; да бы преосвештеномъ Патріярху Арсенію, и цѣломъ Народу изволили показати Царску милость, и смиренно поданне молбе ныове саслушати, да небы имъ, кровь и животъ за Величество Ваше проливаюћимъ, одъ Латинскогъ закона Свештеника пакость чинила се, а особыто одъ Езуита, кои Дипломе Вашегъ Величества, ни у што неприймаю, но Срблѣ озлобляваю чимъ више могу.“

После овы Конференція предименованный Московскій посланикъ, више є пута у званичнымъ засѣданіяма, о томъ напоминаю, и напоследку овако се изясню: „Ако никакво злочинство, противъ Царскогъ Величества Србскій Деспотъ учиніо нѣ, освободити га молимъ.“ На коє є посланику данъ біо одговоръ: „Nihil male fecit, sed ratio status sic requirit“ товєтъ: „Никаква зла учиніо нѣ, но узрокъ общтегъ благостоянія тако иште.“ Посланикъ неимаюћи одъ свогъ двора о

томъ упутствія, престане, а стварь Деспотова остане, у преѣшнѣмъ станю.

У позднѣя времена Петаръ Великій Царь Русійскій, по среѣно одржавимъ надъ турцѣма баталіама, по завованю градова кодъ рѣке Усте: Дона, Кази-Кермана, Мубарек-Кермана, Муштрит-Кермана, Арслана, и крѣпке тврдынѣ Азагъ; ради заведенія полезны наука и художества у своемъ Государству, и промотрѣнія ради, другіи Царства Европейски, прошао е крозь Прайзку, Ливонію, Польску, Литванію, Курландію, Средо-Французку, Данію, Холандію, Енглезку, и проче области: одкудъ враѣаюћи се, тайно е, у виду великогъ посланичества, съ повѣреннымъ нѣму посланицыма: Яковлѣвиѣмъ Лефортомъ, Феодромъ Алексієвиѣмъ одъ Толовина, и Прокопіємъ Богдановиѣмъ одъ Возничинъ, у престолный градъ Бечъ дошао: гди е одъ Леополда славнымъ суерѣтомъ, на нѣколико седмица любезно угошѣнъ, о различнымъ стварма совѣтовао се. У то се време хотѣо миръ съ турцѣма учинити: Великій Петаръ остави, мѣсто себе посланика Прокопія Богдановиѣа Возничина, кои е съ прочи потента посланицыма: Аустрійскимъ, Енглезкимъ, Холандскимъ, и Венеціанскимъ, дунавомъ одъ Беча до Петроварадина, допловію: одавде су у Карловце Сремске отишли, гди су одъ Србскогъ Београда, пуномоћни турскогъ Цара посланицы очекивали ий. — Ту цесарцы 25 годишный а Русси двогодишный миръ учине. Петаръ Великій съ прочимъ посланицыма, изъ Беча преко Моравске, Шлезіе, доѣе у престолный градъ Москве Краково, гди е одъ Краля Польскогъ любезно угошѣнъ, одъ кудъ се у свое отечество врати.

Присутствіе Великогъ Петра желели на свою утѣху обратити, да Деспотъ на знанѣ, како о нѣму, тако и оцѣломъ Народу; како Войводе Царске или сбогъ зависти Деспотске власти, или изъ мрзости къ Восточномъ православію, или изъ желѣ разграбити Отечество наше, или угашенія ради Србскогъ, или изъ узрока свогъ овде наведеногъ, милостива Царска обеѣаня Дипломама потврѣена, газе и Деспотъ веѣ одъ много година у тавницы седи. — У то време и Патраіярхъ у Бечъ доѣе и Московскомъ пуномоћномъ посланичеству, слѣдуоућу молбу на латинскомъ съзку поднесе.

„Преблагочестиво, превелико, и пуномоћно, Московско монаршеско Царско посланичество! — До лица землѣ клянюћи се просимо; да бы у превысокимъ Дипломатическимъ своимъ точкама, Царскомъ Двору, у две или три точке, о устроивію Народа Славено-Србскогъ, у своимъ преѣе бывшимъ земляма и Државама; и о утврѣеню, у закону восточне Цркве премилостиво изволили напоменути. — У покорной смиренности милостивогъ одговора чекамъ. — Смиранный Богомоляцъ и слуга Арсеній Черновиѣ Патріярхъ.“

(продуженіе слѣдуе.)

О Д Г О В О Р

НА УТУКЪ Г. М. СВЕТИ҃А.

одъ Вука С. Караѣиѣа.

(продужено)

Баш и кад би све оно било истина, што Г. Светиѣ на свршетку Утука свога мене криви, опет он с ониѣем не би себе ни најмање оправдао нити би погрѣшке своје умалио, него би само и мене окривіо; а камо ли кад се види, да је оно онако само у његовој глави и по ње-

говој вољи, а само у себи да је све другојачије. За највише онога његова говора читатељи су и сами могли познати, да се говори само из освете и из зависти и пакости; али да би се о свему лакше могло дознати управо како је, ваља и ја, као оптуженик, да кажем, шта је у чему од онога истина, шта ли је лаж. И тако:

на 1) Кад би Лука Миловановић ону моју прву Писменицу био скрпио, он би је под својим именом и издао; а кад бих ја његов посао за живота његова под својим именом издао, како би он по смрти својој смјео оставити мени у рукопису свој „Опит о сличноречности,“ да га по смрти његовој на свијет издам? Ако ћемо узети, да је онај што скрпио, којег човјек у чему запита и с њиме се посавјетује, онда би се сто пута прије могло рећи, да сам ја Г. Светићу скрпио оду „имену Милош“ и Л. Мушицкоме оду „Вуку Стефановићу“ (XII, стране 29-34), него да је Лука мени скрпио ону Писменицу. Што је у оној Писменици најзнатније и готово једино (т. ј. примјери од склањања имена и од спрезања глагола), оно сам ја написао још у почетку оне године у Бечу, прије него сам се онога прољећа с Луком у Будиму састао, и што сам у њега управо узео, казао сам у предговору; а од поменутијех ода без мене не би ни једне ни било на свијету никако. Оду „имену Милош“ ја сам 1821. године враћајући се из Србије наручио Г. Светићу у Пешти, и све главне мисли, из којијех је она састављена, казао сам му да каже. А ода она Мушицкога постала је овако: у манастиру Шишатовцу један пут (1816. г.) за ручком Мушицкијеви као на наше хајдуке говорити, не само да хајдукују по Турској, него и да прелазе преко Саве у Сријем, да срамоте народ свој итд.; ја сам пак хајдуке бра-

нио доказујући, да је највише криво Турско правитељство, што ми хајдука толико имамо; да многи отиде у хајдуке за невољу; да у нас у хајдуке иду по највише најзнатнији људи, и да међу њима има добријех и поштенијех људи, који тек у друштву мало помало стану зло чинити; да су хајдуци и у почетку буне на дахије (1804. г.) били нарочито од велике помоћи и користи итд. Овако бранећи сваки своје мисли дође готово до свађе, и Мушицки се тако расрди, да престане говорити са мном. После ручка отидемо с гостима, који су се ондје десили, у Петковицу (мали манастирић на Шишатовачкој земљи), вратимо се пред вече натраг, вечерамо и отидемо сваки у своју собу спавати не проговоривши један с другијем ни једне ријечи. Сјутрадан испред подне ја изиђем пред манастир и ондје станем с њим, у томе он отворивши прозор промоли главу из собе и смијешећи се запита ме, шта оно ја кажем да чине хајдуци, кад чују кукавицу гдје кука. На то му ја одговорим, као што сам му и прије казивао, да се за хајдуке зло прориче у оној години, кад кукавица изиђе рано те кука по црној шуми, а да их њезин глас по зеленој шуми врло весели, и да је то знак, да се одмећу и скупљају. Кад се после ручка састанемо у његовој соби, он ми прочита почетак оне оде. Видећи ја тако да смо се помирили и да је он попустио и мени дао за право, станем му наново казивати, од какове су помоћи били хајдуци у почетку буне на дахије, по том Српске бојеве с Турцима итд. Њешто је од овога мога казивања он биљежио, а њешто је одмах преда мном у стихове намјештао: и тако за неколико дана постане она ода. Да је ово све овако, о томе се може сватко увјерити, н. п. кад помисли, шта би онда без мене знао казати Г. Светић

о Гаја паши, о Марјаш-паши, о Чачку и о Дубљу; шта ли би Мушички о бојевима на Штубеку (или Штубику), на Свилеуви, на Сјеници, на Чучугама, на Прахову, на Варварину, на Суводолу, на Пониквама; и ја ни о чему томе не бих ни споменуо, да ме Г. Светић не нагони.

на 2) Ја смо и Г. Симо Милутиновић живљели у Србији за времена Црнога Ђорђи а као два рођена брата, један смо другог звали братом, и његова је мати мене звала сином. Кад он у почетку 1814. године дође у Беч, гдје сам ја онда приправљао за штампу прву књижицу нашијех народнијех пјесама, знајући да стихове ласно пише, рекнем му, да ми начини неколике врсте под онај образ, који сам био намислио додати уз књижицу. Он начини такова два три потписа, и ја од њих изберем онај: „Србска мома, ил' в дома“ итд.; но не само што ја под оно нијесам потписао свога имена, него сам још многима, кад се разговор догодио (особито кад сам чуо, да гдје ко мисли, да је и оно народна пјесма), приповиједао, ко га је начинио, а многима је то и онако познато било, јер се ни е кријући радило, већ у друштву пред више људи. А да се Г. Сима име онда метне под оно, то нити је он жељео, нити смо и један од нас могли мислити, да је нужно, јер онда у нашој литератури нити је ко знао за мене ни за њега, нити смо могли мислити, да ће се код оноликијех и онакијех нашијех књижевника из царства Аустријскога о нама двојици и о нашијем пословима говорити кад овако, као данас што се говори. Још се већма човјек мора чудити, с каквијем образом и по каквијем свједочанствима може Г. Светић казати, да сам се ја „срдио, кадъ в Г. Милутиновић исто као свое штампати дао,“ кад ја нити сам и коме на свијету казао, да се срдим, ни-

ти сам то гдје наштампао? И за што бих се срдио? зар би онај посао мој без онога потписа што изгубио? Да сам ја о ономе послу онда знао мислити овако, као сад што мислим, ја бих мјесто онога потписа написао: „Јадранска или Ресавска дјевојка,“ као што је један господин и пријатељ мој и наваљивао. Тако Г. Светић и друго много којешта говори само за то да је онако, што он онако мисли и хоће!

на 3) Да је Г. Копитар мени толковао Рјечник Њемачкијем и Латинскијем језиком, то сам ја у предговору казао прије Г. Светића; тако: „Првome овна, а другome рог.“ Колика је пак моја заслуга, што сам ријечи оне скупио и с помоћу Г. Копитара на Њемачки и на Латински језик превео и по том наштампао; колика ли је Г. Копитара, што ме је наговорио да их купим и што их је на помену-те језике са мном преводио, то Г. Светић онда нека нам кметује, кад га позовемо и замолимо, а незван нек се не намеће; и по свој прилици слабо ће и од осталогa свијета, и данашњегa и потоњегa, добити за то друкчију благодарност. А осим тога, ми се (ја и Г. Светић) не препиремо око Латинскога ни око Њемачкога језика, већ око нашега Српскога. У царству Аустријскоме има Срба на стотине, који Латински и Њемачки знаду онако, као Г. Светић, а свога народнога језика не зна ни он, који мисли да је први међу њима. Што пак Г. Светић каже, да сам ја „одъ странны' взыка' и одъ сваке науке чистъ,“ он мисли тијем мене да срамоти, а управо може бити да срамоти себе, а мене да хвали; јер само показује, да нијесам ишао у школу онолико година, колико он, а потомство, на које прави списатељ у писању највише ваља да мисли, нити ће питати ко је ни откуда је ко, ни шта је учио, него ће по послу свакога суди-

ти, шта је који знао, као и данас што раде паметни читатељи, особито они, који нас двојицу лично не познају нити маре за наше личности.

на 4) Да је Г. Светић на молбу моју од ријечи до ријечи у прози превео на Њемачки језик Бој на Лозници и Косовку дјевојку, и да је мени превод тај дао, то је истина; али није истина, да сам ја превод онај „Талџин под њ свој еспањ продавао.“ Пошто се ја 1824. године вратим из Германије, знајући да Талџ преводи наше народне пјесме на Њемачки језик и желећи јој, макар најмање, труд облакнати, замолим Г. Светића, који је онда био ђак овдје у Бечу, да јој у прози стих по стих вјерно преведе коју од нашијех пјесама. Он то учини, и ја превод његов, као што ми га преда, пошаљем Талџ, казавши јој, да је то на моју молбу превео пријатељ мој, по имену тај и тај. Јели Талџ онај превод дошао на вријеме и колико јој је био од помоћи, то ја не знам. Г. Светићу ваља да је жао, што Талџ у преводу своје није споменула његово име, па се каје, што сам га намолио да јој помогне у послу, који се тиче части и славе народа нашега! Он тим очевидно показује, да му је много више стало за својом сујетом, него ли за части и славом народа свога. — Исто тако није истина, да сам ја „Граматику Србску на њемачкиј љзикъ преведену одъ Г. Тирола измамџо,“ ни да сам је „Гримму под њ свој еспањ продавао.“ Г. Тирол сам каже (Ш. ч. Српскога Љетописа за годину 1827. на страни 183-139.), да је ону (моју Српску) Граматику мени за љубав и на молбу моју (превео од ријечи до ријечи, колико је знао и могао, па превод онај мени покласио.

Ја сам и прије знао, да многи иностранци желе учити наш народни језик, особито због народнијех пјесама, за то

сам, спремајући се у Германију, и намолио Г. Тирола да Граматику ону преведе на Њемачки језик, да бих по том каквога ученог Нијемца лакше наговорио да је изда на свијет. Кад се у Липсци на ново увјерим, да најзнатнији Њемачки књижевници, као н. п. Гете, питају за књиге, из којијех се језик наш може учити, замолим покојнога доктора Фатера, који је много Граматика различнијех језика писао, не би ли се примио, да превод онај Српске Граматике преради и на свијет изда, но он ми одговори, да би то радо учинио, али не ће моћи наћи ферлегера, јер књижари тешко примају Граматике да их о своје трошку штапају. По том замолим за то у Европи славнога Граматика Г. Јакова Гримма, који ми одговори, да ће труд тај драговољно примити на себе, и да се нада, да ће се Берлински књиџар Ђорђије Рејмер њему за љубав примити да је штампа. Докле он превод онај, који му ја одмах предам, поправи и за штампу приправи, догле му дође и од Рејмера повољан одговор с наредбом, да се Граматика штампа у Хали, да бих ја могао поправљати штампарске погрјешке. И тако она изиђе на свијет не само не примивши за труд око ње ни Г. Гримм ни ја ни једне крајцаре, него још хвалећи Рејмера што је се прими. А ја какогод што сам Талџ писао, ко је превео оне пјесме, што сам јој послао, тако сам казао и Г. Гримму, ко је превео Граматику, и то бих и данас могао посвједочити једнијем писмом његовијем, у коме ми пише: „in dem Manuscripte Schreß ungrifchen Geuindes“ итд.

(коначъ сљџуе)

ДИЈШНЪ ХРАМЪ У ЕФЕСУ.

Ефесъ бџае престоланъ градъ мале Асије. У њој е С. Апостољ Павелъ и

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Т
Е
Т
А

Юаннъ Евангелистъ едно време живіо, коє нѣгову славу знаменитіомъ твори. Овде є пређе Христа существовао онай знаменитъ, и далеко чувенъ храмъ Богинѣ Діане отъ Ктесіфона савиданъ. Нѣговъ крой баше по начину други Гречески храмова; само што є драгоцѣннїи и већимъ художествомъ израћенъ. Дужина храма овогъ состояласе отъ 425 стопа, ширина 220. Нѣга окружаваху 127 отъ najleпшегъ мрамора изсеченни столпови, безъ штедиѣ позлаћени, коє су сви Асіятски Князеви, свакій по єданъ на даръ принели. Покривачъ, и сва заграда баше отъ кипресногъ дрвета тако углаћенъ (політіранъ) како се данасъ нигди наћи неможе. Внутренность храма блистала є велелѣпїемъ и красотомъ злата и драгоцѣнногъ каменя у толикой мѣры, да се вредность нигди преценити немогла. Статуа Богинѣ была є отъ најчистїегъ злата саливена. Цела Асія, и 127 Князева приносили су на зиданѣ храма Діанїногъ сва сокровища коє се по 200 година довршити могло. Пуну 400 година стоја є храмъ овай као новъ у своємъ величеству, гди су отъ найискуснїи каменорѣзаца равна изображенїя приаружена, коима се смертни доволно начудити немогоше. Ксерксєсъ краль Персїйскїи, кои є милионъ войника у Европу завоєваня ради изслао, и све храмове, коє є само нашао, разоравати дао, надъ є величества красоту, храма Діанїногъ очима видїо, толико є тронуть быо, да є своимъ войникомъ строго забранїо, не само храмъ некоснути, но ни заграду нѣгову неповредити. У Лѣту миробытїя 3848 на данъ тезоименїя Александрова, дао є нѣкій Херостратъ красоту ону запалити, да себе безсмертнымъ учини. Жители Ефезскїи и цела область, ту жеши за нїимъ, понове га тако: да є после двоиномъ лепшїй постао. Перонъ є богатство храма овогъ пограбіо, и себи

присвоїо. Лѣта 263 по Христу опустошавали и палили су га Сцѣти и Готти тако: да є до времена Плинієва седамъ пута разораванъ и поновлѣнъ бывао, сада пакъ на ономъ мѣсту гди є некада Ефєсъ существовао, лежи мало селце именемъ Солукъ, агди є храмъ быо, ту пастири свое стадо пасу! —

І. Чокерлянь.

ПРАВЕДАНЪ СУДЪ ТУРЧИНА.

Хрїстианскомъ некомъ чиновнику даде турчинъ стотину дуката узаямъ подъ овимъ уговоромъ: ако му не бы могао онай позаймлѣне му дукате на време вратити, да турчинъ право има своимъ дужнику две унціє мяса одъ тела одсећи. — Одрєђено време дође а дужникъ нема да му врати. Садъ турчинъ оће свою речъ да одржи; ал' чиновникъ се не да; зато га турчинъ цару — Амурату I — тужи, кои обоицу къ себи дозове. — Найпре є тражио тужителъ лепимъ начиномъ између себе поравнати, но турчинъ не ће одъ свое речи да адустає, него остає при чему є. „Но добро,“ одговори царь, „я ти допуштамъ твоему дужнику две унціє мяса одъ тела одсећи, али я ти кажемъ ако ты уєданпутъ ма єдну длаку само више или манѣ одсечешъ; да ће ти се то онда вратити.“ — Строгий овай но при томъ праведный судъ турчина муо тако уплаши, да се и речи и дуката одрече.

І. Балугдїнѣ.

В Ъ С Т И.

Пожунъ 18 Мая. Овде на државномъ сабору налазеши се наши Епископи, ГГ. Поповић и Атанацковић заєдно са Г. Митрополитомъ Радчићемъ отишли су у Бечъ; надамо се, да ће се овь дана патрагъ вратити. Говоре, да ће Г. Митрополанъ да ниште одъ цара допощгенѣ, да може завести у Карловцима семинариумъ и лицеумъ.

(Србске Беогр. Новине.)

Лондонъ. Некій Куртисъ буде одъ суда у Дрогхеда на смрът осуђенъ, изъ узрока, што в тео девојку убити. На определеный погублѣня данъ дође велико число народа, желећи видети осуђеника, кои е непрестано говорио да е невинъ. Текъ што е на губилиште быо дошао, и текъ што му ее гайтанъ на вратъ метнуо, изъ далека се чуше уши пробіяюће виканѣ. Беше млада и по виду забунѣна жена, коя яснымъ гласомъ викаше: „Не убіяйте га, онъ е невинъ; я самъ само крива! Само соревнованѣ дало е поводъ овой страшной тужби!“ Лако се може дознати, да е млада особа, коя е овай жалостанъ гласъ дала чути, Мисъ Фиша была, она уста, збогъ кое е онъ осуђенъ быо. На ту вику целатъ не учини свою дужность; онъ јошть ни е быо гайтанъ у толико повукао, да бы се онай невиный угушнти морао, и Куртисъ изклизне му изъ руку и на землю падне. Али е само мртво тело было! По свой прилици Куртисъ е, чимъ е вешала и смртоносанъ гайтанъ смотрио, већъ быо престао живети.

Беликоленный новый паробродъ „Хибернiя“ првый се путь изъ Америке са безпримерноиъ брзиномъ повратио, почемъ е 29 Мая изъ Халифакса за 9 дана и неколико еатiй у Ливерполь прислео

СМЕСИЦЕ.

(Убѣдительно изреченiе.) Таксилсъ, краљ Индiскiй, рече великомъ Александру, кои на нѣга войномъ напасти хотише: нашто намъ е ратъ водити и быти се? Ако си ты богатiн отъ мене, я ѣу оно, што ми великодушно поклонишъ, съ благодарностию приняти; мыслишъ ли пакъ, да я више отъ тебе притяжавамъ, я ѣу за честь примити, мое притяжанiе съ тобомъ да поделимъ.“ Овымъ речима Александеръ убеђенъ прими га за прiтеля и свогъ союзника.

(Мудрый отвѣтъ краля Хайнриха IV.) Херцогъ отъ Савое запытавши краля Хайнриха: колико прихода има, овай добые отговоръ: Я занста не знамъ; ербо себи ласкамъ, да самъ любовь мон поданика у поной мѣри придобью, и чрезъ то надамъ се, да сва нѣова добра мени принадлеже; они пакъ знаду, да е све оно, што я притяжавамъ,

нвино. — Херцогиня Аустрiйска Елеонора овако се за свое поданике молила: Подай Боже сва блага найпре моимъ поданымъ, пакъ онда мени, и кадъ е запытана была, зашто то чини, овако е отговорила: Мон поданици, кои мене и цело мое окружие своимъ горкимъ зномъ ране, заслужую да се тако за нѣи молимъ.

Чокерлянъ.

Изредна ученица. „О мати! я самъ ти треѣна у моiой класи.“ — О ты добро дете, како ѣе се отаць радовати. Чувшъ мужу! наша е кѣи треѣна у нѣной класи.“ — „Но то ми е мило, злато мое; а колико има ученика у твоiой класи?“ — Три, татице.“

Докторъ (лекаръ) уѣе у собу. Пациентъ (болестникъ) му предварително рече: „Добро ютро любезный Доктору; я самъ ваеъ къ мени дао дозвати; ербо сѣ добро не палазимъ.“ Докторъ Тако! Какавъ е апетитъ? Пациентъ. Врло добаръ. Д. Жеѣ? П. И она е добра. Д. Како спавате? П. Врло мирно. Д. (Мало размысливши озбильски рече:) Будите спокойни; за два дана све ѣе то престаи.

ХОДЪ НОВАЦА НА БЕЧКОЙ БЕРЗИ.

29 Мая 1843.	Сребро.
Државне облигацiе . . . са 5 на сто 110 ¹³ / ₁₆	
„ „ 4 „ —	
„ „ 3 „ —	
Банкацiе „ —	

Цена ране 29 Мая на Пешт. пiяци Пешт. меровъ, грош. б. вр.

	наиб.	сред.	лош.
Чисто жито	136	—	115
Наполица	97	—	93
Ражъ	78	—	75
Ечамъ	66	—	60
Зобъ	52	—	47
Кукурузъ	90	—	—

Станѣ дунава у Буд.

28 Мая 10'. 7". 0".

Издаватель Димитрiй Ювановићъ. (Bastei Gasse Nr. 349)

У ПЕШТИ словима Баймеловымъ.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS